Toimivat vanhuspalvelut taloudellisesti kestävästi

Miksi hoitajamitoitusta ei tule muuttaa?

esperi

Hoitajamitoitusta ei tule muuttaa, sillä

Esitämme, että **ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoitus jäädytetään nykyiseen 0,65** hoitajaa/asukas ja mitoituksen laskemisen sijaan voimassa olevan lain mukaisesta, **myöhemmin voimaan tulossa olevasta 0,7 mitoituksesta luovutaan toistaiseksi**

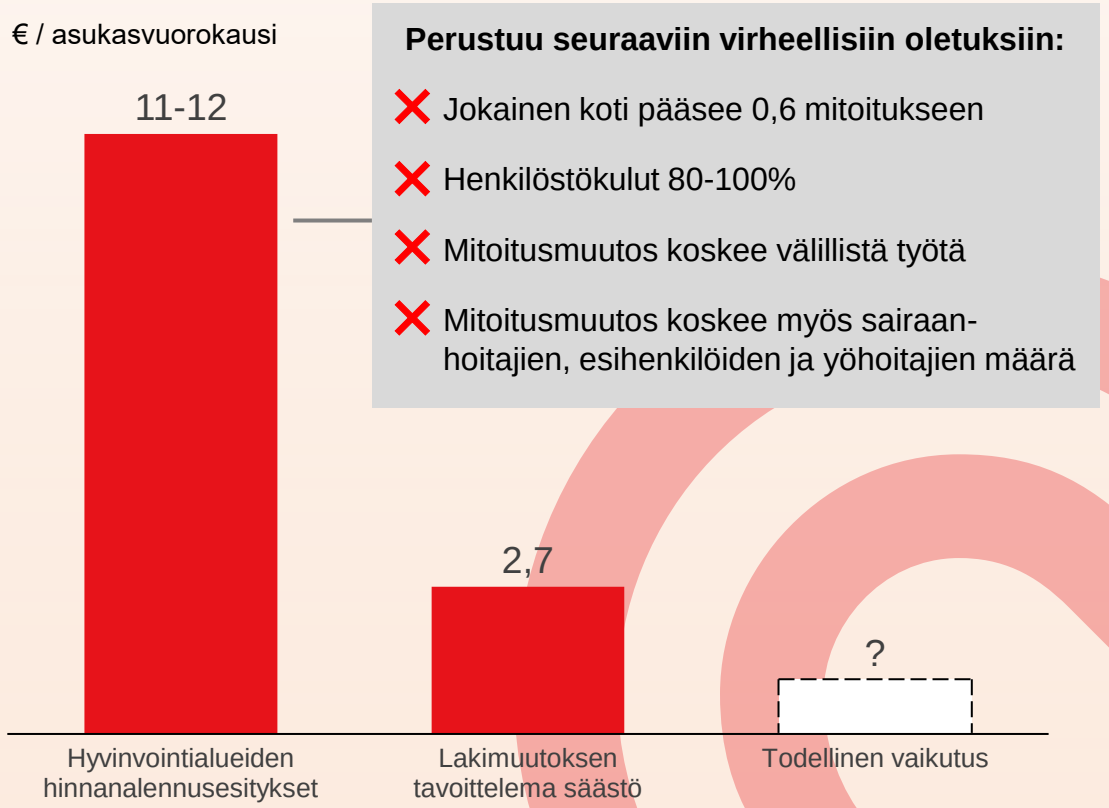
1. Lakimuutos ei tuo tavoiteltuja säästöjä, mutta heikentää vanhustenhoivan laatua
2. Mitoituksen lasku syventää terveydenhuollon työvoimaan liittyvää kriisiä
3. Toimintaympäristön huono ennakoitavuus vaikuttaa yritysten investointihalukkuuteen

1. Lakimuutos ei tuo tavoiteltuja säästöjä – ja heikentää laatua

- Hoivapalveluun ohjautuvat asukkaat ovat entistä huonokuntoisempia, joten pienemmällä resursoinnilla ei voida hoitaa asukkaita yhtä laadukkaasti kuin ennen
- Minimimitoituksen lasku ei välttämättä vaikuta tarvittavaan henkilöstömäärään
- Sopimukset ovat pääsääntöisesti voimassa 3+ vuotta
- YT:den myötä siirtyy merkittävä määrä työntekijöitä lähellä eläköitymisikää työttömiksi. **Kustannusvaikutus on todennäköisesti merkitsevä**
- **Tavoiteltu säästö ei ole kestävällä pohjalla, ja uhkaa kuormittaa muuta terveydenhuoltojärjestelmää**
- Lisäksi, HVA:t hakevat merkittävästi enemmän säästöjä vanhustenhuollosta kuin mitä tavoitellaan lakimuutoksella

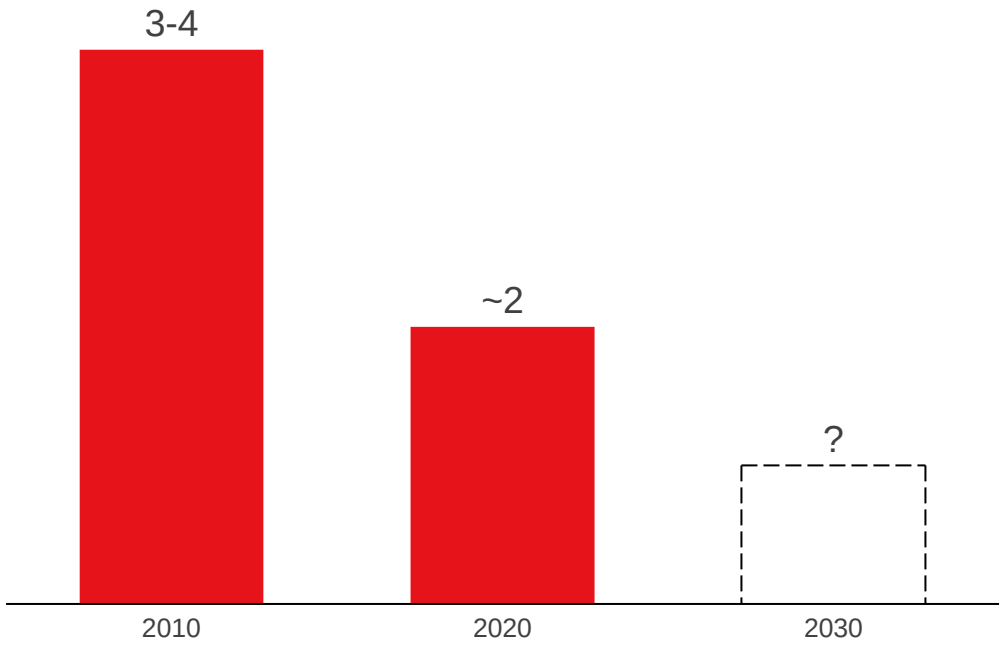
esperi

HVA:den tavoittelemat säästöt vrt. rahoitusmuutokseen



Asukkaiden keskimääräinen asumisaika hoivassa

Keskimääräinen asumisaika ympärivuorokautisessa hoivassa (Vuosia), THL



läkkäiden hoidon tarve on kasvanut ja tulee kasvamaan

- Asiakkaat odottavat nykyään pidempään hoitojonossa ja sijoitetaan huomattavasti huonommassa kunnossa
- Kaikkein raskashoitoisten palvelumuoto, Laitoshoito, puretaan vuosina 2025-2028 – asukkaat hoidetaan jatkossa ympärivuorokautisessa hoivassa
- HVA pyrkivät siirtämään kevythoitoisimmat ympärivuorokautisen asumispalvelun asukkaat yhteisölliseen asumiseen – jäljellä jäävien asukkaiden keskimääräinen hoitoisuus kasvaa merkittävästi
- Lakien ja toimenpiteiden yhteisvaikutus ei ole arvioitu riittävästi

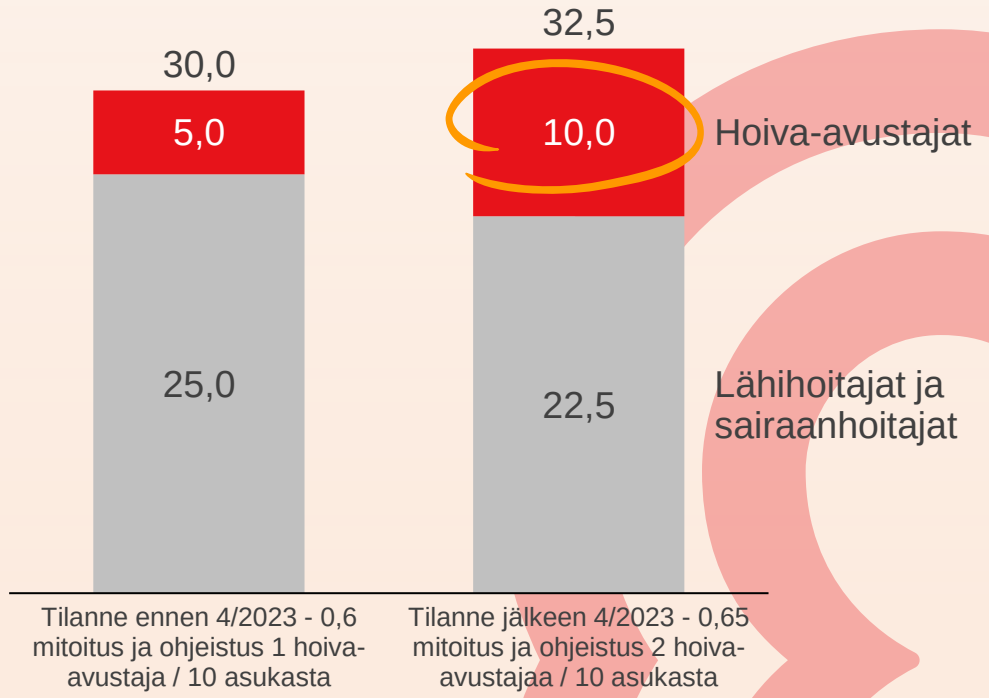
2. Mitoituksen lasku syventää terveydenhuollon työvoimaan liittyvää kriisiä

- Mitoituksen lasku aiheuttaisi merkittävän haasteen hoiva-alan vetovoimalle ja houkuttelevuudelle, kun työn kuormitus kasvaa – **juuri sitä mihin puuttuminen on helpottanut viime aikoina tilannetta alalla**
- Mitoituksen nosto toteutettiin pitkälti hoiva-avustajien kautta
- AVI:n lausunnon mukaan, mikäli mitoitusta lasketaan tasosta 0,65 tasoon 0,6, tulisi laskea ainoastaan hoiva-avustajien määrää
- Henkilöstön vähentäminen tässä vaiheessa tarkoittaa todennäköisesti sitä, että hoiva-avustajia irtisanotaan
- Laajat YT:t alalla tässä vaiheessa ei houkuttele alalle uusia hoitajia, joita tarvitaan kipeästi vuosina 2025-30

esperi

Hoiva-avustajien osuus hoivahenkilöstöstä

Hoiva-avustajien ohjeistuksen mukainen määrä ja muu hoivahenkilöstö, esimerkkitalossa jossa on 50 asukasta





3. Toimintaympäristön huono ennakoitavuus vaikuttaa investointihalukkuuteen

- Lyhyen ajan sisällä toistuvat – eri suuntiin vetävät- lainmuutokset antavat yksityisille ja erityisesti kansainvälisille yrityksille viestin epävarmasta toimintaympäristöstä ja vähentävät halua sitoutua tai investoida Suomeen.
- Useat hoiva-avustajarekrytoinnit tehdään ulkomailta. Ulkomainen työvoima on ehdoton edellytys suomalaisen terveydenhuollon työvoimakriisiin, mutta niiden toteuttaminen on yrityksille pitkän aikavälin investointi, johon ei ryhdytä epävarmassa lainsäädäntöympäristössä.

Edellä olevan perusteella esitämme, että

… ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoitus jäädytetään nykyiseen 0,65 hoitajaa/asukas ja mitoituksen laskemisen sijaan voimassa olevan lain mukaisesta, **myöhemmin voimaan tulossa olevasta 0,7 mitoituksesta luovutaan toistaiseksi**

Mikäli mitoitusta alennetaan, niin näemme merkittävänä riskinä, että vanhustenhuolto ajautuu lakimuutoksen johdosta kriisiin lähitulevaisuudessa …

… ja, että olemme kohta tilanteessa jossa vähimmäismitoitukseksi palautetaan 0,65 …

… mutta tuolloin se maksaa huomattavasti enemmän kuin nyt tavoiteltu 45M€ säästö

Ratkaisuehdotus mikäli eduskunta päättää vähentää vähimmäishenkilöstömitoitusta 0,60:een

1. Voimassa olevat Valviran tai AVI:ien rekisteröimät luvat joissa vähimmäishenkilöstömitoitus on 0,61 - 0,69 muutetaan lailla 0,60:een

2. Päätetään siirtymäajasta, jolloin vähimmäismitoitus astuu voimaan. Annetaan toimijoille realistinen mahdollisuus sopeutua. Siirtymäaika olisi 1.4.2025 asti

3. Hoitaja-avustajien käyttöä vahvistetaan lain mukaisesti

4. Tavoitellut säästöt kohdistetaan tasapuolisesti asukasmäärän mukaan julkisisille, yksityisille ja yhdistyksille aitona monituottajamallina

5. Yksilön palveluntarvetta ja sen kehitystä tuetaan kuten hallitusohjelmassa on päätetty; Rahoituksen tulee seurata yksilön palveluntarvetta, eikä vähimmäishenkilömitoitus voi olla palvelusetelin arvon tai julkisen kilpailutuksen perusta

Muutokset toteutetaan sekä lailla että STM:n ohjauskirjeellä

Lisätietoja

Nimi: **Arne Köhler**

Titteli: Liiketoimintajohtaja, ikäihmisten palvelut

Email: arne.kohler@esperi.fi

Puh: 050 453 0261